

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. ПРЕТПЛАТА СЕ ПОЛАЖЕ У НАПРЕД, И ТО НАЈМАЊЕ ЗА ПОЛА ГОДИНЕ, КОД СВИХ ПОЛИЦИЈСКИХ ВЛАСТИ, И ИЗНОСИ: 20 ДИНАРА НА ГОДИНУ ЗА ДРЖАВНА И ОПШТИНСКА НАДЛЕШТВА, А ЗА СВЕ ДРУГЕ ПРЕТПЛАТНИКЕ У ОПШТЕ 12 ДИНАРА ГОДИШЊЕ. ЗА ИНОСТРАНСТВО: ГОДИШЊЕ 24, ПОЛУГОДИШЊЕ 12 ДИНАРА У ЗЛАТУ. ПОЈЕДИНИ БРОЈЕВИ „ПОЛИЦИЈСКОГ ГЛАСНИКА“ НЕ ПРОДАЈУ СЕ. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за инспектора друге класе антропометриско-полицијског одељења Министарства Унутрашњих Дела Душана Ђ. Алимпића, инспектора треће класе истога одељења.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 11. маја 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за начелника прве класе округа крушевачког Љубомира Марковића, начелника друге класе истога округа, и

за начелника треће класе округа крагујевачког Антонија Вилдовића, начелника четврте класе истога округа.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 2. маја 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полицијског писара прве класе среза нишког Косту Крстића, полицијског писара исте класе среза колубарског, округа београдског, по молби;

за полицијског писара прве класе среза посавског, округа београдског, Јевту Бекрића, полицијског писара исте класе среза јасеничког, округа смедеревског, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе среза колубарског, округа београдског, Д-ра Ђорђа Миловановића, цариника у оставци;

за полицијског писара прве класе управе вароши Београда Миливоја Вукосављевића, бившег судског писара;

за полицијског писара прве класе среза колубарског, округа ваљевског, Милана К. Радовановића, бившег пешадиског поручника;

за полицијског писара прве класе начелства округа нишког Ђорђа Стојановића, пређашњег полицијског писара;

за полицијског писара прве класе среза врачарског Косту Протића, полицијског писара исте класе среза пољаничког, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза јабланичког Витора Д. Крстића, полицијског писара исте класе управе вароши Београда, по службеној потреби;

за полицијске писаре друге класе управе вароши Београда: Доброслава Брајковића, полицијског писара исте класе среза врачарског, и Драгишу Ст. Видаковића, полицијског писара исте класе среза крагујевачког, — обојицу по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза белопаланачког Цветка Петровића, полицијског писара исте класе среза сврљишког, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза љубињског Велимира Ф. Павловића, полицијског писара треће класе управе вароши Београда;

за полицијског писара друге класе среза алексиначког Животу Манојловића, полицијског писара треће класе среза белопаланачког;

за полицијског писара друге класе среза хомољског Спасоја Панића, полицијског писара треће класе среза млавског;

за полицијског писара треће класе среза врачарског Драгутина Антића, полицијског писара исте класе среза посавског, округа београдског, по службеној потреби;

за полицијског писара треће класе среза сврљишког Радомира Лазића, пређашњег полицијског писара, и

за полицијског писара треће класе среза деспотовачког Светислава Ј. Дробњака, практиканта Министарства Унутрашњих Дела.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 2. маја 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полицијског писара прве класе среза параћинског Добривоја Костића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза деспотовачког Витомира Денића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза параћинског Аврама Тодоровића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе управе вароши Београда Драгомира В. Савића, полицијског писара друге исте управе;

за полицијског писара прве класе среза јасеничког, округа крагујевачког, Радослава У. Шљивића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза косаничког Животу Степановића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза расинског Драгића Пауновића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе начелства округа нишког Филипа Животића, полицијског писара друге класе истога начелства;

за полицијског писара прве класе среза алексиначког Радисава Ђ. Недића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза јадранског Милорада Жеравчића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза жичког Илију Аранђеловића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза трнавског Драгомира Нешковића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе управе вароши Београда Радослава Радловића, полицијског писара друге класе исте управе;

за полицијског писара прве класе среза левачког Радисава Ђ. Ђорђевића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара друге класе среза пожаревачког Милана Глигоријевића, полицијског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе начелства округа смедеревског Милана Б. Јанковића, полициског писара треће класе истога начелства;

за полициског писара друге класе среза алексиначког Миливоја Милосављевића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза поречког Војислава Кузмановића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза прокупачког Војислава Ж. Николића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе начелства округа рудничког Стојчу Поповића, полициског писара треће класе истога начелства;

за полициског писара друге класе среза таковског Петра Павловића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза јасеничког, округа крагујевачког, Јермију Станковића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза моравског, округа пожаревачког, Божицара П. Тодоровића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе начелства округа крагујевачког Војислава Цветковића, полициског писара треће класе истога начелства;

за полициског писара друге класе среза левачког Милутина Томића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза млавског Михаила Јанаковића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза тамнавског Милутина Ивановића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза лепеничког Милана Николића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза црногорског Јоксима Брашића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза јабланичког Димитрија Којића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза власотиначког Атанасија Павловића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе начелства округа моравског Бранислава Борђевића, полициског писара треће класе истога начелства;

за полициског писара друге класе среза жупског Вујицу Ж. Мицића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициске писаре друге класе управе вароши Београда: Петра Вујића и Војислава Стевановића, полициске писаре треће класе исте управе;

за полициског писара друге класе среза студеничког Алексе Синђелића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза подунавског Жарка Јанаковића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза трстеничког Петра Ђ. Јовановића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе начелства округа ужичког Милорада Лазовића, полициског писара треће класе истога начелства;

за полициског писара друге класе среза ваљевског Александра Ломића, полициског писара треће класе истога среза;

за полициског писара друге класе среза драгачевског Милоша Мајсторовића, полициског писара треће класе истога среза, и

за полициског писара друге класе среза моравског, округа пожаревачког, Косту Трифуновића, полициског писара треће класе истога среза.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 2. маја 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полициског писара треће класе среза млавског Живка У. Ђорића, апсолвираног правника;

за полициског писара треће класе начелства округа нишког Драгослава Миловановића, апсолвираног правника, и

за полициског писара треће класе среза јасеничког, округа смедеревског, Проку М. Пајевића, артилориског наредника и полициског приправника.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 11. маја 1912. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, одликовати:

Сребрном медаљом за грађанске заслуге:

Александра В. Милетића, тежака из Штаве, — ослобођавајући га плаћања таксе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 11. маја 1912. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Момчило П. Татић, начелник друге класе среза деспотовачког, на основу § 70. закона о чиновницима грађанског реда, стави у стање покоја с пензијом, која му према годинама службе припада.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 2. маја 1912. године, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

БЕЛЕШКЕ ИЗ СУДСКЕ ПРАКСЕ ПО КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА КРИТИЧКО ИЗЛАГАЊЕ

ОД

М. С. Ђуричића
судије Касац. Суда

(НАСТАВАК)

38. Протокол — реферат о горосечи, с увиђајем — није правни доказ, ако га није поднео шумар, подшумар или чувар шума, већ одборник, јер такав протокол не одговара чл. 133. зак. о шумама.

[III — 24-I-1912 — № 979].

Разлози решења првостеп. суда:

„По чл. 133. зак. о шумама протокол шумара, подшумара или чувара шума, потпун је доказ о учиниоцу као и о делу горосече, кад је поднет од надлежног заклетог лица — чл. 24. зак. о шумама и кад је њиме испуњено све оно, што се по овом законском наређењу тражи.

Реферат по овоме оптужењу није поднет од лица, које предвиђа чл. 133. зак. о шумама, већ га је поднео одборник, те овакав — какав је — нема никакве вредности т. ј. њиме се не угврђује ни дело горосече ни учинилац исте“.

Са ових разлога окривљени је по § 162. крив. с. п. отпуштен решењем првостепеног суда, а то решење оснажено је горњим решењем Касационог Суда.

39. О примени § 70. а) казн. зак. и 248. крив. с. пост. [I 16. XI 1911. № 14579].

X је оптужен, што је у току 1907. г. учинио четири опасне крађе, кажњиве по т. 1. § 223. казн. законика. За сва ова дела оптужени је стављен под поротни суд и оглашен за крива.

После овога државни је суд нашао: „да би се оптужени X према оваквој одлуци поротника имао казнити за сва четири дела по § 223. т. 1. казн. зак. с погледом и на § 69. казн. зак. Ну, како је оптужени Стеван пресудом Апелационог Суда од 28. децембра 1907. год. № 5587, којом је одобрена пресуда првостепеног суда, а коју је пресуду оснажио и Касациони Суд, кажњен за једно злочинство (покушај убијства без предумишљаја) које је веће од ових, за које му се сада суди, и како је оптужени ово крађе извршио пре осуде по делу покушаја убијства, то се опт. X за ова доцније позната злочинства има ослободити сваке казне на основу § 70. а) к. зак. и § 248. крив. с. пост.“.

Ова одлука првост. шабачког суда (пресуда од 12. X 1911. г. № 43078) оснажена је поменутиим решењем Касационог Суда.

Одвојено мњење двојице судија Касационог Суда.

„Кривица покушај убијства, за коју је Стеван раније кажњен са два месеца затвора, мања је од кривице, за коју се сада суди, а то су ове четири опасне крађе. Опасна крађа у опште теже

је дело од покушаја убијства, и која је кривица тежа или лакша има се ценити у конкретном случају. Несумњиво је да би казна за ове 4 крађе над Стеваном била знатно већа од оне прве. За то ништито пресуду“.

Напомена. Пропис § 70. а) казн. зак. и § 248. крив. с. пост. не може се правдати. У савременом кривичном законодавству, а тако и у пројекту нашег казненог законика, сасвим је напуштена мисао, која је овде узаконена. И дониста, ми не знамо какав се наметан разлог може навести у прилог тога: да се на кривца не примењује кривични закон само за то, што се није знало да је он дотично кривично дело учинио, онда, кад му се судило за неко друго дело, које је равно ономе, за које би му требало судити. С тога с правом можемо само сажалевати даљи опстанак овакве одредбе у казненом законнику.

У толико пре треба овај пропис пажљиво примењивати, тако да се овај фатални изузетак, по коме прави кривац не одговара за учињени злочин, строго примењује на оне случајеве, које је законодавац предвидео.

Тако није урађено у конкретном случају. Да би се видело да ли у новом случају има места осуди, мора се извршити компарација кажњивих дела — онога, за које је кривац раније осуђен, и — овога, за које му се сада суди. Већи ће бити онај злочин, који долази под строжи пропис казненог законика. Овде се дакле има да изврши оцена, пододбна оној при примени § 11. казн. зак. Гледаћемо, према томе, прво на врсту казне, а ако је она једнака, онда на максимум, за тим на минимум казне, споредне казне итд. Ну ову компарацију понекад није лако извести, и то је баш и овде случај. Дело, за које је оптужени раније осуђен, долази под пропис § 156. к. зак., у вези с §§ 41. и 44. к. зак. За свршено дело казна је робија до 20 година. А за покушај? Максимум је неодређен и по томе би се могло узети да дело опасне крађе из § 223. к. зак. није веће од дела из § 156. у в. с §§ 41. и 44. к. зак. Означено решење ипак није добро, јер је у конкретном случају учињена битна грешка у томе, што се није запазило — да је оптужени Х овде оглашен за крива за 4 дела опасне крађе, и према томе, по претпоследњем одељку § 224. к. зак., овде је максимум казне 20 година робије. — Овај максимум свакако је већи од максимума за раније дело, пошто се оно, тек као свршено, припређује казном робије до 20 година. С тога је требало узети да овде нема места примени § 70. а) к. зак. и § 248. крив. с. пост. и оптуженога за ова дела на казну осудити.

У осталом, сматрамо да је суд, при овој компарацији закона, у опште дужан да пази на реални стипај, јер није то једно исто: кад је кривац раније суђен за једно дело, чији је максимум 10 година робије, а сада има да се суди за два дела, у стипају, од којих се свако казни до 10 година робије. Тада се на кривца има да примени § 69. казн. зак.;

максимум казне већи је и онда отпада примена означених прописа.

40. О саучешћу онога, који је писао какав напис, у делу увреде, учињене тим написом од стране потписника писца.

Има саучешћа О о с. 3 XII 1912 г. № 15857.

Нема саучешћа I 5 VIII 1911. № 9177. Х је оптужен за то, што је написао и упутио Управи Држав. Монопола једну жалбу, на којој је потписао опт. У., а у коме је напису нанета увреда извесном полицајском чиновнику.

У. је оптужен што је платио опт. Х-у да му такву жалбу напише и одобрио му да га на њој потпише, што све опт. У. и признаје.

Разлози решења првост. суда.

„Опт. У. по свом признању наредио је опт. Х-у да у његово име напише жалбу, истичући извесан некоректан рад полиц. власти, односно малопродавнице опт. У. Ову је жалбу, као што тврди писмо опт. У., општ. Х по његову захтеву и написао и њега, по овлашћењу, на њој потписао.

Како су у тој жалби употребљени увредљиви изрази њоме је учињено дело из § 104. к. зак. За ово дело не може бити одговоран писац жалбе, опт. Х., пошто саучешћа у овоме делу не може бити и он за туђе дело не може ни одговарати, јер је жалбу, која садржи инкриминисане изразе, писао по наређењу опт. У., кога је по његовом захтеву на жалби потписао и иста је као акт опт. У. власти и предана“.

Примедбе I Од. К. С. од 10. X 1911. № 12588.

„Погрешно је суд нашао да у овоме делу нема одговорности за опт. Х-а као саучесника. Према § 46. т. 2. казн. зак. да би у каквом делу било саучешћа довољно је само то, да је ко кривца, знајући, потпомагао у ономе, чиме је зло дело приправљано, олакшано или извршено. — Опт. Х пак у томе, што је по тражењу опт. У. жалбу с инкриминованим изразима написао и овога као неписменог потписао, припомагао је извршењу дела, будући свестан тога да ти изрази садрже у себи увреду, као и то, да се тиме хтела нанети увреда приватном тужиоцу, а који су елементи према поменутом пропису потпуно довољни за постојање саучешћа“.

Општа седница Касационог Суда одлуком од 3 XII 1911. год. № 25857 усвојила је ове примедбе свога одељења.

Напомена. И за кажњиво дело увреде важи општи појам о саучешћу, па према томе и овде може бити саучешћа. С тога су изнете примедбе, које је усвојила општа седница Касационог Суда, сасвим на своме месту.

Овде ћемо још напоменути, ради оних који се користе Никетићевим издањем казн. зак., да је тамо код § 213. к. зак. погрешно саопштена одлука опште седнице Касационог Суда од 21 XII 1904. год. № 11830. Погрешно у толико, што у том конкретном случају није ни могло бити говора о саучешћу писца инкрими-

нованог писца, кад он није био ни тужен од прив. тужиље. Према томе, овом одлуком Опште Седнице усвојени су противразлози, у колико се њима утврђује одговорност потписника за инкриминовани напис, а што се тиче одговорности писца и разлагања првост. суда о искључивању одговорности трећих лица, стављањем потписа на неки напис итд., та резоновања нису била предмет оцене Опште Седнице и у толико је то саопштење нетачно.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ТРАГОВИ НОГУ И РУКУ У КРИВИЧНИМ ИСТРАГАМА

(НАСТАВАК)

Пракса нам је доказала да је карбонат олова најбоље средство за изазивање невидљивих отисака на стаклу и у опште на свима објектима са глатком површином (изузев хартије). Он је, дакле, довољан за све потребе праксе, и с тога је излишно употребљавати остала средства ове врсте, јер човек њиховом употребом увек ризикује да у већој или мањој мери поквари отисак. Ако се отисак налази на отвореној основи, треба белу боју карбоната претворити у црну на начин који смо изложили. Помоћу оловног карбоната могу се изазвати и веома давнашњи отисци, док су остали прахови за ово неспособни.

Помињемо још да и топлота, сушећи и оксидишући масне материје, чини ове често видљивим. Ако прстима додирнемо стакло загрејане лампе, на овоме се одмах појављује слика папиларних линија прстију, и то у белој боји. У неколико специјалних случајева, ако је отисак скорашњи, може се учинити видљивим ако се стакло, на коме се он налази, полако и брижљиво загреје.

Примена фотографије.

Масни отисци прстију на стаклу могу се учинити видљивим и помоћу саме фотографије. Што је најважније, они се овим ниуколико не модификују, већ остају онакви какви су били у моменту открића. Више фотографских метода предложено је и употребљено у пракси у овом циљу.

Вертилон меће стакло, на коме се налази отисак за фотографисање, пред црну основу и осветљује га једном или двама лампама у виду лука. Да би ово осветљење било успешно, потребно је да лампе буду што ближе оптичкој осовини како би светли зраци падали врло косо на отисак.

Бечко одељење за идентификацију било је, држимо, прво, које је за фотографисање невидљивих отисака употребило лампу са пројекцијом и оптички наслон. За ову методу има се захвалити Винду и Кодичеку. Фотографисање бива у мрачној соби, према светлости лампе за пројекцију, која је снабдевена оптичким наслоном. На овај наслон, отприлике на један метар од објектива лампе, меће се стакло са отиском. Ако зраци

пролазе перпендикуларно, отисак остаје невидљив. Ако ли се, напротив, стакло положи тако, да са оптичком осовином прави угао од 45°, папиларне линије отиска постаће сјајне, док ће његова основа остати и даље црна. Невидљиви отисак може се такође фотографисати, ако се фотографски апарат постави паралелно стаклу. У овом случају на фотографији се добија отисак на тамној основи.

Ми радимо по истим принципима само што место лампе за пројекцију употребљујемо Ауерову лампу, снабдевену рефлектором, који стављамо тако да светли зраци падају врло косо на отисак, и то позади. Позади стакла са отиском за фотографисање ми стављамо велики црни картон, који је исечен према отиску на стаклу. Овај картон спречава крајње светле зраке да допру до објектива и чини слику јаснијом.

Стојис међо доста јак и широк кондензатор пред обичну лампу, која је снабдевена параболним рефлектором. Светлећи пламен треба да се налази на дистанцији између горњег сочива и његове фокалне дистанције, тако да производи снаг конвективних зракова. На средини кондензатора, а на страни супротној лампи, треба прилепити један котур од црне хартије, чији пречник износи 8 до 10 см., а на неколико сантиметара позади кондензатора ставити заклон са отвором у средини. Пред овај заклон, који је мањи од котура црне хартије, ставља се стакло са отисцима прстију. Ако се сад погледа кроз оптичку осовину, са одстојања са кога се не виде сферични знаци — који се од кондензатора расипају око црног котура и падају на отисак — констатоваће се на стаклу бело сјајан отисак на основи црној. Остаје још само да се око замени фотографским објективом, па да се ова слика фиксира на осетљивој фотографској плочи.

За фотографисање масних отисака на непровидним објектима, Стојис ставља пред њих конкавно огледало, нагнуто нешто мало у косо, како би могло бацати на отисак снаг паралелних зракова. На средини овог огледала налази се отвор, иза кога је објектив фотографске коморе.

Да би фотографисао отиске на огледалу, Стојис искоришћује конвергентне зраке. Фотографисање ово било је отежано тиме што су се и објектив и апарат пројектовали у огледалу на истом месту на коме и објектив. Употребом конкавног огледала са малим отвором у центру, тамна слика овог отвора пројектује се на самом отиску. На случај да ово смета јасноћи отиска, тамна слика са отиска може се уклонити ако се на оптичку осовину метне слабо позитивно сочиво, нагнуто под углом од 45°. Сочиво ово скренуће у страну тамну слику и увећати нешто мало слику отиска. Међутим, ако папиларне линије нису обојене, оне се још не могу опазити. Да би оне postale видљиве, треба пројектирати на њих слику црне основе, а ово се може постићи на тај начин што ће се на центар конкавног огледала прилепити мали котур од црне хартије, чији пречник износи 4 до 5 см. Котур овај треба да је

пробушен у центру. Услед овога отисак се осветљује периферијама конкавног рефлектора, и показује се на кружној црној основи у центру осветљене ауреоле.

Фотографисање отисака, који су обојени карбонатом олова или графитом, не представља никаквих тешкоћа ако површина на којој се они налазе није испуњена или округла. Њих треба осветлити јаком светлошћу, али тако да се на њима не показује никакав одсев. Беле отиске треба фотографисати на црној, а тамне на белој основи. Ако се отисак налази на бутељи, мало је теже избећи одсева. Ипак се ово може постићи удешавањем светлости, а евентуално и нагињањем бутеље. Разуме се већ, да мутно стакло треба увек да буде потпуно паралелно са медијаном отиска.

Бертилон је измислио један диспозитив на коме се фотографија добија помоћу плоча на истом клишеу. На овај начин он успева да добије целу површину бутеље на једној фотографији.

Препоручљиво је да се отисци директно увећају путем фотографисања, само што у овоме не треба претеривати. Довољно ће бити да фотографисани отисак буде пет до шест пута већи од своје природне величине. Услед сувише великог увећавања, мало дефектни отисци појављују се као исцепани. Добивена клишета могу се увеличати, ради доказивања на суду, до двадесет пута у природној величини отиска.

Упоређење отисака прстију

Ако су на месту извршеног злочина нађени отисци прстију, треба се, пре свега, уверити да ли они не произлазе од жртве. У овом циљу треба узети отиске жртвиних прстију и упоредити их са нађеним отисцима.

Да би се узели отисци прстију од леша, треба чисту стаклену плочу превући, помоћу малог ваљка од желатина или гинког каучука, врло танким слојем штампарског мастила, и то у подједнакој мери (плоча треба да је превучена штампарским мастилом тако да се кроз њу могу читати новине). Ако је мастило сувише густо, треба га разблажити са нешто мало петролеума. На намазану стаклену плочу треба, за овим, стављати врхове прстију, један за другим, притискујући их овлаш о плочу. Остаје још само да се одрвени прст пренесе на бео картон или на лист беле хартије. Ако добивени отисак није јасан, ова операција мора се поновити. Приликом узимања отисака прстију, треба увек отпочети од палца десне руке и продужити редом којим остали прсти иду. Ако се нема при руци штампарског мастила, може се употребити запущач од густог мастила.

Ако леш није укрупњен, треба узети такозване ваљане отиске. У овим приликама прсти се узимљу с леве стране, стављају на картон и окрећу, под лаким притиском, с лева на десно, и то брзо, правилно, без задржавања и без враћања у натраг. Ако ли је, пак, рука потпуно укрупњена, биће понекад потребно да се рашичане зглобови прстију, пошто се

претходно помоћу фотографије утврди њихов првобитни положај.

Приликом узимања отисака од живих личности поступа се овако исто као и код лешева, само што после ваљаних отисака треба узети специјалне отиске горње површине прстију, пошто се ова површина врло често репродукује на нађеним предметима.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

КРИЗА РЕПРЕСИЈЕ

ОД
LOUBAT-A

ГЛАВНОГ ПРОКУРАТОРА АПЕЛАЦИОНОГ СУДА У ЛИЖОНУ

(СВРШЕТАК)

Несизлечима благод судова произвела је праву деформацију нашег казног система. Казне, све више ублажаване и скраћиване, изгубиле су своју врлину застрашавања и само су слаба узда. Да би казне вршиле на уобразиљу страх који је кадар да удаљи човека од злочина, треба да њихова примена буде извесна, скоро фатална. Стална је истина да извесност од казне вреди толико колико и њена строгост. Модерна је репресија далеко од тога да одговара овоме правилу; смртна казна која је једина казна која истински застрашава, изгубила је велики део своје ужасне снаге неизвесношћу њене примене. Шанси да неће бити ухваћен у вези са тим да ће добити олакшавне околности или милост, толико су велики да злочинац рачуна увек да ће избећи највише испаштање. Нада на некажњене или милост преовлађује над страхом од казне, у место што би требало да буде обрнуто. На тај начин најстрашније средство које имамо за спречавање злочина, само је ослабљено. Лопов нема ничега више да се плаши убијајући своју жртву, него остављајући јој живот, јер само „мртви не причају ништа“. Умањивање моћи застрашења главне казне не долази од неосетљивости злочинаца према овој казни, као што би површан посматралац могао то да мисли. Ешафот увек застрашава, то се најбоље види из тога што се осуђени упињу да га избегну молећи за милост и надајући се милости до последњег момента и што већина умире од страха при појави целата. Слабост друштва произвела је овај резултат што је отупила и сама последња казна.

Затвор је казна која се најчешће употребљује. У 1907 он је био примењен 119.266 пута на 208.360 осуђених. Као почетна у степеницама казни, она би требала да застрашава и моралише да би задржала злочинца на клизавој низбрдици злочина, којом иде. Но, догађа се противно: она нема никаквог дејства застрашења ни морализације. Хуманитарне идеје створиле су од затвора пре угодно боравиште. Кућа у Fresnes-у, са широким, светлим ћелијама, са електричним осветљењем и звонењем, текућом водом, канализацијом, опровргава ону стару изреку: „нема ружне љубави, ни

лених тамница“. »Затвор, рекао је г. Жил Кларти, овог завода, који служи као модел, с киме се злочинци шегрти спредају, опевајући га у сатиричним песмама, »затвор модерног стила није више страх; он је скоро драг, пољско одмориште за протуве“. Истина, сви затвори не личе на овај у Fresnes, али ниједан не застрашава рецидивисте. Они су за највећи број ових, сигурна и добра заветрина у коју не продире оштра зима, где је брига за преноћиште, за оброк и одело непозната, баш онда кад хиљаде поштених људи пате од зиме и глади.

У место да морализује осуђене, колективни је затвор оруђе корупције. Да не помињемо срамоте које долазе од заједничког становања у једној соби, у затворима осуђени довршавају своје злочиначко васпитање, стварају удружења, комплоте, поучавају се узајамно »о добрим ударима«, које ће учинити кад један пут буду на пољу. Далеко од поправке, осуђени се квари још више. Жалостан обрт ствари, који је причинила наша неувиђаност! Тамнице, које би требало да буду тврђаве против злочина, оне су његово поље културе; одбране друштва постале су оруђе против њега. Оно што је Мирабо говорио о Бисетру, истина је још о нашим затворима, после више од једног века: »Знао сам као и цео свет да је Бисетр био у исти мах болница и »затвор; али нисам знао да је болница била направљена да производи болести а тамница да ствара злочине«.

М. Станојевић.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ

(НАСТАВАК)

Сваки пут кад сам долазио у варош Хиполит ми је плаћао ручак. Једног дана, између сира и воћа, он ми рече: »знаш ли да те обожавам; живети као пустињак у пољу, бацити се на стадан приход и немати за храну више од двадесет и два суа на дан; ја не могу да појмим како се човек може усудити на тако што? Ја бих волео умрети него тако живети! Него, ти без сумње *дигеш*, ниси ти без прихода«. Одговорим му да ми је плата довољна за храну и за одело и да ништа не оскудевам. »Врло добро, рече он; има овде *шатравих љевата*, чуо си ваљда за *месечеву војску*, треба да им се придружиш; ако хоћеш показаћу ти један срез: пљачкао би околину Сен-Леонарда«.

Знао сам за месечеву војску, за ту лоповску дружину, чије вође нису још биле познате полицији. Ови разбојници, који су вршили разбојништва и крађе у околини више од десет миља, припадали су свима пуковима. Ноћу су тумарали по околини заседајући по друмовима, правећи се да су страже и патроле. Да не би у »послу« имали неприлике имали су на распоређењу униформе свију чинова: према потреби постајали су капе-

тани, пуковници и генерали. Они су чак знали одзив и лозинку, које су им сигурно неки службеници из штаба набављали.

По ономе што сам ја знао, предлог Хиполитов био је, рачунам, само да ме уплаши: или је он један од вођа месечеве војске или је један од тајних агената које је послала полиција да спреме уништење ове војске, а може бити он је и једно и друго. Мој положај, лице у лице с њим, беше незгодан... Конац моје судбине поче се опет мрсити. Нисам се могао више као у Љиљу извући из неприлике проказујући га властима, а и шта би ми то помогло ако је он агент? Ограничио сам се на то да одбијем његову понуду изјављујући му одлучно да сам решен да останем честит човек. »Зар не видиш да се шалим? рече он; и узимаш ствар за озбиљну; хтео сам само да те пробам. Мило ми је, друже, што си такав! И ја сам такав, додаде он; пошао сам добрим путем и ђаво ме не може одвратити«. Затим разговор се обрте на друго и о месечевеј војсци не би више ни речи.

После осам дана од овог разговора са Хиполитом, кад ми је учинио ово откриће које је тако брзо опорекло, мој капетан приликом смотре казни ме са двадесет четири часа војничког затвора због једне мрље коју је косанђим нашао на мојој фишеклији. Проклета мрља! избечио сам очи тражећи је и не могах је видети. Шта му драго, нисам се жалио, двадесет четири часа проћи ће брзо. Као сутра дан требала ми је истећи казна... у пет сати изјутра чујем коњски топот и убрзо затим разговор: Ко иде? — Француска. — Који пук? — Царска жандармерија. На реч жандармерија осетим неку језу. Врата се нагло отворише и неко викну: *Видок*. Никад то именије међу разбојницима начинило толику пометњу, као што је учинила тад са мном. »Полази с нама! викну ми каплар, и ради сигурности да не бих утекао веза ме. Одведоше ме одмах у затвор где сам добио засебну постељу. Ту сам нашао велико и добро друштво. »Не рекох ли ја? викну један војник из жандармерије видећи ме да улазим, за кога сам по нагласку помислио да је пијемонтез; цео логор ће доћи овде... Ево улових још једног; кладим се у живот да му је онај нитков, подофицир што дели храну, потковао опанке. О, да ли ће се наћи ко који ће и њему разлупати њушку! — Иди сад па га тражи, прекиде га један други апсеник, који ми изгледаше да је од скорашњих. Ако је стално ишао измакао је далеко досад, јер има недеља како је утекао. Али, признајте другови, да је он врло довитан човек: за непуну три месеца четрдесет хиљада дуга у вароши. То су паре! Па деца што их је имао, шест трудних девојака из првих кућа!!! Оне су мислиле да су ухватиле Бога за ногу... Ето им згодици! — Да, рече кључар који је намештао моје легало; починио је грдну штету тај господин; нека се чува добро, ако га закачи кука: испашће војни бегунац. Али ухватиће га сигурно... — Пази да га не испуштиш!... ухватићим ја. Ухватиће га, као што су ухватили г. Бертрана. — А, кад би га

ухватили, рече онај први; не би ишао на гилотину у Турин. Само ја понављам: главу дајем да се одсече... — Шта хоћеш ти с твојом главом? повика неки четврти; ми смо ухваћени, нема ту више повратка...« Овај последњи имађаше право. У осталом, било је сасвим некорисно губити се у претпоставкама; треба човек да је слеп па да не увиди да нас је Хиполит натерао у затвор. Што се мене тиче, ја сам био сигуран пошто је у Булоњи једини он знао да сам побегао из казненог завода.

Прилично војника разних родова оружја дођоше против своје воље, да допуне друштво у коме беху скупљени најглавнији представници месечеве војске. Ретко да је затвор једне мале вароши имао кад тако одабран скуп криваца. Надзорник, а то ће рећи собни старешина, био је неки Лелијевр, ђаво војник, осуђен на смрт већ три године, имао је једнако у изгледу да време, за које му је извршење казне одложено, и на основу чега је живео, истекне. Цар га је на предлог био помиловао, али како помиловање не беше још потврђено, јер званични извештај, на основу кога помиловање задобија дејство не беше стигао министру правде. Лелијевр је још једнако био у затвору. Све што је се смело урадити у корист овог несрећника, било је, задржати извршење смртне казне док се не би указала згодна прилика да се још једном обрати за милост цару. У овом неизвесном стању Лелијевр је пливао између наде на слободу и бојазни од смрти: успављивао се једном, а будио другом. Сваке вечери је замишљао да је уочи изласка а свако јутро је очекивао биће стрељан; час радостан до будалаштина час туробан и замишљен, није имао ни тренутка потпунога мира. Узме ли да игра карте, наједанпут се у сред игре замисли, баци карте, куцне се по челу прстима; изгубљен по пет шест пута драо је се као бесомучан. Затим се бацио на свој одар и лежећи потрбушке остајао је по неколико часова као утучен. Болница је још за њега била кућа утехе и кад би му сасвим досадило он би тамо одлазио да тражи утехе код сестре Александрине, која је имала добро срце и сажаљевала све невољнике. Ова милостива девојка бринула је јавно о Лелијевру, а он је то заслуживао, јер није био кривац већ жртва; пресуда којом је осуђен била је неправедна последица оног уверења, које се често натура ратном суду, да треба уништити и невиног кад је потребно брзо спречити извесне нереде; да се свест и човечност судијска треба да повуку испред потребе да се да пример. Лелијевр је био од онога малог броја челичних људи, који могу без опасности за своје владање остати у додиру и са најгорим. Он је вршио дужност старешине са толико правде и справедливости као да је у ствари био нека власт; никад он није глобио нове који дођу; он је се ограничавао да им објасни прописе и дужности затвореника и старао се да им прве тренутке учини што сношљивијим; он је у затвору више представљао домаћина него ли власт.

Други, који је привлачио љубав и поштовање затвореника био је Кристјерн, звали смо га Данац и како није знао француски споразумевали смо се знацима, али он је изгледао као да погађа мисли; био је тужан, замишљен, доброћудан; имао је нечега племенитога, нечега простосрдечног и меланхоличног, што се допада и дира у исти мах. Носио је матроску блузу, али његова дуга и коврчаста лепо очешљана коса, сјајна белина његовог рубља, нежност његовог лица, отменост његових покрета и лепота његових руку, преставаше га као човека врло отмена. Ма да се на његовим уснама често виђаше осмејак, ипак је Кристјерн био пљен неке туге, коју је крио у себи и нико не знађаше чак ни узрок зашто је затворен. Једнога дана прозваше га; он је се занимао цртањем, цртао је бедутом на прозорском окну неку мрнарку то му је била једина забава. Видели смо га да изиђе, али га ускоро вратише, и чим су се врата за њим затворила он извуче из једне кожне торбе молитвеник и читао га је марљиво. Увече је као обично легао и спавао до сутра дан, кад часмо добош што је значио да у затворску авлију улази одред. Кристјерн се обуче брзо, даде сат и новац Лелијевру, који му је био креветски друг; затим пољуби неколико пута малу иконицу Христову коју је носио на грудима и рукова се са свима од нас. Апсанција који је присуствовао овом призору беше веома потресен, а кад Кристјерн изиђе он нам рече: Стрељаће га, све је спремно; за четврт часа сва његова зла биће свршена! Тако је кад се нема среће! Тај мрнар, кога сте ви сматрали за Данца, родом је из Динкерка; служио је на лађици „Ласта“ коју су заробили Енглези.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Писар општине крупањске пита:

„У прошлој 1911. години, извесно лице купило је од једног грађанина једну земљу за 400 дин. и потпуно исплатило. Продавац је издао купцу само квити у место тапије, коју је потврдио код начелника среза рађевског.

Сада је купац ову земљу препродао другом лицу, за исту цену, и на оној квити, коју је он од продавца примио, извршио је уступљење на новог купца, које је истог дана, када је написано, однео начелнику среза рађевског на потврду и, наравно, да пропису таксу за то плати.

Среска власт, приликом потврде, наплатила му је поред редовне таксе за потврду и правне, још и казнену, велећи, да је требао то уступљење преко марака написати.

Молим уредништво, да изводе у своме листу, што скорије, дати своје мишљење:

1.) Да ли је продавац — уступитељ — требао ово уступљење преко марака написати и ако је исто хтео тврдити; и

2.) Да ли је среска власт требала, да поред редовне, наплати још и казнену таксу, када је то уступљење истог дана, када је и писато, продавац донео ср. власти на потврду са намером да код исте плати таксу, колика буде требала?“

— На ово питање одговарамо:

По члану 12. тачке 1. закона о таксама, такса се леши одмах при самом писању само у оним случајевима, кад се какав правни посао закључује у приватном саобраћају без посредовања власти.

Код оних послова, који се заснивају уз суделовање власти, ту се такса не леши у напред, него то тек чини власт, која у послу суделује.

У овом истакнутом случају, кад је пренос на признаници напасан са намером да се код среске власти потврди, па то и учињено оног истог дана, кад је пренос и учињен, није било потребе да се леши такса у напред, јер је њу имала да наплати власт, која ће препис потврдити.

Према овоме, никако није било места каквој казни, и дотично лице нека се жали, ако није протекао законски рок, па ће та казна пасти.

Ако је рок за жалбу протекао, нека онда тражи повраћај погрешно наплаћене таксе, па ће Пореска Управа, несумњиво поправити ову погрешку власти, која је, вероватно, дошла из сувишне ревности.

II

Суд општине јасичко, актом својим Бр. 941, пита:

„Ова општина решила је, да подигне нову општинску судицу, чега ради унела је у ово. год. оп. буџет 5000 динара. Зграда ће бити од тврдог материјала.

Збор је гласањем одобрио подизање зграде и ову одлуку одобрила полиц. власт. Сад се моли уредништво за објашњење, по могућству у наредном броју свог листа:

Треба ли поред овог одобрења још и план и предрачун инжињера или не; Треба ли одобрење плана онако како то бива у опште за јавне зграде или не.

Може ли се ова кућа подићи у режији или је потребна лицитација, и ако је све ово потребно, онда по ком закону, кад општ. законом није нигде предвиђено.

Моли се уредништво да у наредном броју изволи дати мишљење, јер је суду и сувише исто потребно.“

— На ово питање одговарамо:

За подизање општинских грађевина важе прописи § 37. закона о јавним грађевина.

По овоме законском наређењу, морају се испунити сви они услови, који су постављени за државне грађевине, а то је: прављење планова, предрачуна итд.

Према томе, нека се општински суд обрати надлежној среској власти, да она учини предлог, те да или самоуправни или државни инжињер направи план и предрачун, па то све спроведе на потребно одобрење, па тек онда распише лицитација за саму изградњу.

Ако суд мисли, да би тај посао и јевтиније и брже свршио у сопственој

режији, онда нека одбор донесе одлуку о томе, па нека се то све пошље среској власти, те да она изиште потребно одобрење старијих власти, да се тај посао може свршити у режији.

III

Суд општине вајушке актом својим Бр 400, пита:

Учтиво се моли уредништво, да у првом наредном броју изволи дати објашњења на следеће питање:

Да ли ће општински судови на писмене и протоколне представке или молбе, означене у закону о таксама на тбр. 333; којима се тражи издавање уверења, сведоџба и т. п. — наплатити таксу у 0.20. дин. за општинску касу, или у маркама за државну касу по тбр. 1; јер многи општински судови одступају од тарифе прописане за општинске власти под „Л.“ и наплаћују таксу за државну касу?“

— На ово питање одговарамо:

Такса из тачке 333. тарифе закона о таксама наплаћује се само у новцу и у корист општинске касе.

Свако друкчије поступање погрешно је.

IV

Суд општине мрчајевачке, актом својим бр. 1914. пита:

„У овој општини, поред председника општин. суда, има три кмета.

Један кмет изабрат је у августу месецу пр. 1911. године а рођен је 1875 год.; други кмет изабрат је у новембру месецу исте године, а рођен је 1879. год. трећи кмет изабрат је у јануару месецу ове 1912 г. а рођен је 1874 године; сва тројица су писмени.

Због несугласице кметова, суд моли уредништво за објашњење, преко листа, о старешинству ових кметова у случају кад је председник спречен од дужности, а и у случају кад је председник на дужности, дакле и по ком реду ови кметови треба да стављају своје потписе на одлуке судске. — Без погледа да ли је, ово питање раније расправљано у полицијском гласнику суд моли уредништво да га и свог пута расправи.“

— На ово питање одговарамо:

Ако ни један од ових кметова није раније кметовао, онда се за старешинство морају узети као основица године старости,

Према томе, најстарији би био онај, што је рођен 1874. године, па за тим онај што је рођен 1875. год. и тек онда онај, што је рођен 1879. године.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Надзорна власт дужна је у своме решењу (пресуди) о казни општинских часника по закону о општинама навести поред законског прописа, који предвиђа дело и казну, још и законски пропис, по коме јој је дато право кажњења за то дело.

Услед доставе окружног одбора округа узети су на одговор од стране над-

зорне власти Петар И., председник општине д..... и Стеван А., председник општине г....., зато, што у законом року нису послали буџете својих општина надлежној власти на преглед и одобрење.

На своме саслушању, изјавили су, да они нису пропустили оно што им је било у дужности стављено. Напротив, они су све са своје стране учинили: буџет саставили и поднели га одбору општинском. Ну тада им је наређено, да у буџет унесу још неке издатке, због чега су морали састављати нов буџет и понова га општинском одбору подносити на претрес. Само због тога, дакле, буџет нису могли на време доставити окружном одбору.

Надзорна власт, на основу чл. 157. тач. 2 и чл. 170. закона о општинама решењем од 30. децембра 1911. године № 29299 казнила их је са по 60 дин.

По изјављеној жалби, III Одсек Државног Савета нашао је, да решење надзорне власти не може остати у снази стога, што се прописи чл. 170. и тач. 2. чл. 157. закона о општинама, на којима је засновано поменуто решење, не могу применити на горепоменути случај, јер се тим прописима казује само, како ће се поступити кад наступе случајеви, предвиђени горепомнутим законским прописима.

С тога је, на основу чл. 173. закона о општинама, решио, да се решење надзорне власти поништи.

Одлука од 18. априла 1912. године № 3650.

Одборнике, који изгубе ма који од услова, што их за положај одборнички постављају чл. 30, 32 и 71. закона о општинама, уклања са дужности општински одбор у року од десет дана, од дана кад се то утврди, што ако он пропусти учинити, онда их уклања надлежна надзорна власт образложеним решењем у року од других десет дана.

Надзорној власти доставио је М. М., да је Таса С., одборник општине п..... зег Драгутину М., одборнику исте општине, да је то суд општине п..... знао, и да није хтео Тасу, као млађег одборника по годинама старости, уклонити од дужности. Тражио је, да то, по чл. 75. закона о општинама, учини надзорна власт.

Вођеном истрагом по овоме, и изјавом одборника Тасе утврђено је, да је Таса узео за жену кћер одборника Драгутину.

Пошто су Таса и Драгутин, одборници општине п..., сродници по тазбини у првом степену, те по чл. 71. закона о општинама не могу и даље остати обојица као општински одборници, већ од њих мора опстати Таса, као млађи по годинама старости, и како је од дана, када је ово утврђено за Тасу, прошло више од 10 дана, а одбор општине п... није га уклонио од дужности, како то прописује чл. 75. зак. о општинама, то је надзорна власт, на основу изложенога и чл. 75. закона о општинама, решењем од 15. септембра 1911. год. № 8639

одлучила, да се Таса С., одборник општине п..... уклони са дужности одборника исте општине.

У жалби Државном Савету противу овога решења, разрешени одборник Таса навео је, да решење надзорне власти не одговара закону из ових разлога:

1., што надзорна власт није имала право да га својим решењем уклања од дужности, јер по чл. 75. закона о општинама то право има једино општински одбор, а надзорна власт би, у крајњем случају, ово право могла да употреби тек онда, кад то не би хтео да учини општински одбор, и

2., што је надзорна власт била дужна предходно доставити општинском одбору све оно што је истрагом прикупила, па тек од тога момента рачунати и рок од десет дана, у коме је општински одбор дужан одлучити о разрешењу.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да је решење надзорне власти правично и на закону основано. С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решио, да се жалба одбаца као неумесна.

Одлука од 18. априла 1912. године № 3658.

Ако се у општ. буџету расходи поклапају са приходима, те није потребан никакав прирез, или ако прирез не би био већи од 50%, онда се буџет, пошто га реши и одобри општ. одбор, шаље на примедбу надзорној власти, која је дужна прегледати га и уверити се: да ли су у исти унесени сви они издаци који по овоме и другим законима падају на терет општине, па ако у исти није унесено оно што треба, она о томе чини општинском одбору своје примедбе, на које општински одбор може, ако их не усвоји, дати своје противразлоге, у коме случају тим поступком не ствара ни један од услова, предвиђених у чл. 149. закона о општинама, за своје разрешење.

Начелник среза в... актом својим од 18. јануара 1912. год. № 954, наредио је суду општине д..., да изнесе пред одбор општински на решење питање о подизању једне црквене зграде, с тим да и потребну суму новаца за овај циљ унесе у општински буџет за текућу годину.

Одбор општински поводом овога донео је 2. фебруара 1912. године одлуку, да се у буџет не уноси никаква сума пошто је црква на средокраћи општине; што је у кратком року општина била оптреређена зидањем цркве, школе и коша, и што је општина дужна извршити један важнији посао, а тај је, да подигне још једну школу, па тек после тога може подићи и зграду за црквене потребе.

Надзорна власт решењем од 17. марта 1912. године № 3839, обуставила је од извршења ову одлуку одбора, и наредила му да по њеној наредби поступи.

Општински одбор донео је одлуку, да се тражена сума не уноси у општински буџет све дотле, докле општински одбор и збор не одобре, да се та зграда може подићи.

Надзорна власт нашао је, да општински одбор ради супротним наредбама,

па је актом од 14. априла 1912. године № 5890, а на основу чл. 149. закона о општинама, учинила предлог Министру Унутрашњих Дела, да се председник суда и одбора д..... и 13 одборника исте општине разреши од дужности општинских часника.

Налазоћи да је предлог надзорне власти на закону основан, Министар Унутрашњих Дела писмом од 24. априла 1912. год. ПМ 5894, спровео је Државном Савету сва акта овог предмета с молбом да по истоме донесе своје решење.

Трећи Одсек Државног Савета нашао је, да се предлог Министра Унутрашњих Дела о разрешењу председника општине д..... и одборника исте општине на основу чл. 149. закона о општинама, не може усвојити с тога, што се председник општински може разрешити само на основу прописа чл. 148. закона о општинама.

Општински пак одборници у овом случају не могу се разрешити према пропису чл. 149. закона о општинама с тога, што се не може узети, да они нису хтели вршити своју дужност, или да су радили супротно законитим наредбама државне власти, тиме, што су слали своје противразлоге надзорној власти односно буџета, кад су за то имали право према 3. одељку чл. 131. закона о општинама.

С тога је, на основу чл. 148. и 149. закона о општинама, решио, да се захтев о разрешењу ових часника не усвоји.

Одлука од 28. априла 1912. године № 3875.

Јос. Н. Ст.

О разумевању чл. 10. зак. о штампи. Начелна одлука Касац. Суда од 12. маја 1912. бр. 6729.

„Поводом тога, што је у Одељ. Касац. Суда у прошлој години пропис чл. 10. зак. о штампи примењиван тако, да одговорни уредник и власник каквога листа може бити једно исто лице, а ове године, услед промене у саставу одељења узима се противно томе, Касац. Суд у својој општој седници, на основи тач. 1. § 16 зак. о своме устројству, утврдио је овако разумевање тога законског прописа:

Кад се првим ставом чл. 10. зак. о штампи наређује, да: „на свакоме броју новина, или на свакој свесци повременог списка, мора бити наштамано име одговорног уредника, или његовог заступника, и власника у дну или у врху листа“, онда је већ тим самим довољно јасно исказано, да на сваком броју новина мора бити наштамано име једнога лица као одговорнога уредника, а другога лица као власника листа или повременог списка. Одговорни уредник и власник, дакле, два су лица, а не може једно лице бити у исто време и одговорни уредник и власник истог листа. Законом није ни било потребно још и нарочито забрањивати да једно исто лице буде и уредник и власник, кад се та забрана већ садржи у самом законском заповедању да буду два лица. На против, законом би се, да се је хтело

да допусти да једно исто лице може бити у улози и одговорног уредника и власника, — то нарочито казало.

За потврду правилности таквога разумевања овог законског прописа може се навести и чл. 41. зак. о штампи, којим је установљена одговорност и *власника* листа за таксу, трошкове и накнаду штете, ако се то не би могло наплатити од одговорног уредника, као и последњи став чл. 50. истог закона, по коме се, ако се суди уреднику или писцу, на претрес мора позвати и власник, да би своју реч у погледу на одбрану и он дао, пошто за грађанске досуде одговара *и он, поред уредника или писца*.

Касациони Суд обзнањује ово решење своје опште седнице, ради управљања у свима таквим случајевима.“

Општински часници нису одговорни за дело из § 127. крив. зак. и ако њихова пресуда не би одговарала правом стању ствари, само ако се докаже да при доношењу такве пресуде није било намере или нехата да се коме учини штета или неправда, и када је исту пресуду одобрио и првост. суд.

(Одлука Касационог Суда од 28. априла 1912. Бр. 5712).

Држав. тужилац оптужио је првостеп. суду: Јанаћка, Тодора и Димитрија из П. зато што су као општински часници, по спору Мите В., противу Димитрија и Ђорђа М. онд., због заузећа пута службености, пресудом својом казнили тужиоца Ђорђа са 5 дана затвора с тим, да пут пусти преко своје баште, и ту пресуду образложили како је сведоцима утврђено да је пут и раније био, а међутим утврђено је увиђајем да пут раније ту није био, — те су тиме учинили тужиоцу неправду у корист Мите В., чиме су себи створили кривицу предвиђену и кажњиву по § 127. П одел. у в. § 132. крив. зак.

Првостепени је суд нашао: да би могло постојати кривично дело из § 127. крив. зак. потребно је да се ислеђењем утврди, да се чиновник у опште при саслушању, ислеђењу или решавању кривичних, грађанских и трг. предмета — *намерно*, или из нехата или навалично учинио повиним какве неправде у корист или штету које парничне стране.

Не утврдили се ислеђењем ни једно од овога, онда ниуком случају не може бити речи о постојању овога дела. У овом конкретном случају, тужбом приват. тужиоца као и државног тужиоца представљено је, да су сви оптужени као часници и деловођа општински навалично, намерно или нехатно у спору прив. тужиоца Ђорђа и Мите В., због самовлашћа, донели пресуду на штету прив. тужиоца Ђорђа — противно правом стању ствари — ову пресуду, за тим, пошто је извршено постала, и извршили, и тиме соби причинили кривичну одговорност за дело из § 127. крив. зак. Али, како се ислеђењем ове кривице утвр-

ђује: 1) да *намера*, нехат или хотичност код сва три оптужена за доношење поменути пресуде у делу самовлашћа онд. Ђорђа по тужби Мите В., — апсолутно ничим није утврђена да су они баш хтели да се ова пресуда, и противно правом стању, донесе у корист Мите а на штету прив. туж. Ђорђа, већ да су ову пресуду само на основу њиховог схватања смисла законског донели; и 2) да је према одлуци првост. суда бр. 2174, пресуда оншт. суда бр. 86, који су оптужени донели и зашта се у овом делу окривљују, одобрена као закону саобразна, — то је против правност њихове радње у доношењу ове пресуде апсолутно искључена.

Према изложеноме, налазећи да у радњи оптужених нема карактерних знакова за постојање дела из § 127. кр. з. у в. § 132. крив. зак. нити друго које кривич. дело, — првостепени је суд решењем својим одлучио: да се сви оптужени за представљено дело, на основу § 250 а крив. пост. отпусте испод суђења.

Касациони Суд је решењем својим од 28. априла 1912. г. № 5712. оснажио ово решење првост. суда.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Димитрије Дерић, из Сења, који је био настојник фабрике шећера у селу Пољанима, одвео је **Милу**, жену Владимира Миловановића, из истог места, и том приликом однели му и 66 динара у новцу и разне ствари.

Димитрије је стар 23 године, црномањаст, у одељу од шајка, на глави црни шенир. Мила има 19 година, смеђа, очију црних, трудна је. Делеша начелства округа моравског Бр. 5553.

Милоје Миљковић, мајстор црепарски, из Дуге Пољане у срезу нишком, са још своја два друга, украо је своје газди Радоју Миловановићу, из Миличнице, 60 динара, једну простирку и једну пољаву, па сва тројица побегли.

Делеша начелника среза подгорског Бр. 5871.

Сава Милић, обућарски радник, родом из Књажевца, покрао је свога газду Костадина Ђаконца, чизмара у Турну-Северин, у Румунији, па побегао.

Собом је однео: две новчанице румунске од по 100 динара, 12 новчаница од по 20 динара и 410 динара у сребру.

Он је стар 17 година, средњег раста, очију смеђих, на десној страни горње уснице има црн младеж.

Делеша начелника среза клучког Бр. 6646.

Живко Илић, родом из Жабара у округу пожаревачком, украо је из магацина Електричног Друштва, 194 динара у новцу.

Акт кварта дорђолског Бр. 2859.

Петар Несторовић, машиновођа, стар 25 година, омамен, има да се спроведе суду, али се не зна где је.

Делеша начелства окр. нишког Бр. 4928.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или депеша.

ТРАЖИ СЕ

Милена, 12 годишња кћи Миласва Богдановића, из Саранова, отишла је од куће Јована Апостоловића, из Смедерева, где је била под своје. Она је плава, очију зелених, косе плаве, лица округлог.

На случај проналаска треба је спровести у Смедерево.

Делеша начелства окр. смедеревског Бр. 4407.

ОГЛАШЕН ЗА ХАЈДУКА

Богдан М. Станић, из Коњарника у општини дубовској среза добричког, решењем начелства округа топличког оглашен је за хајдука, и сада је сваком слободно да га убије.

Он је уцењен са 500 динара, и та ће се сума издати оном, који га убије, ухвати или власти прокаже.

Ради лакшег проналаска износимо му и слику.

Богдан М. Станић.

Делеша начелства округа топличког Бр. 3657.

НАЂЕН ЛЕШ

У атару општине салаковачке, среза пожаревачког, на путу Пожарева — Петровац, нађен је леш непознатог лица.

Леш су већ оглодали пси, те је остала само лобања и вичма, да се сада по лицу не може утврдити идентитет.

Од одећа нађено је: чакшире од сиваовог селачког сукна са гајтаном; грудњак без рукава од плаве тканине; гуњ, фермен и копоран од црног сукна, шубара и опанци са кајишима.

Нађена је и једна кеса за новац са гајтаном око врата, у којој је био један убрус за јело са црвеним пругама.

Нађени су, даље, остаци од смеђе косе, кратко шишане и један стари штап кукаст.

По свему изгледа да је ово лице било неки марвени или ракициски трговац, па убијен и опљачкан пре 15—20 дана и бачен.

Одело је сачувано и налази се код власти среза пожаревачког.

Да би се утврдио идентитет, треба да се они, којима је нестало члана породице, јаве поменутој власти.

Делеша начелника ср. пожаревачког Бр. 7448.